

Det Kongelige Sundheds-Kollegium.

Kjøbenhavn, den 9de Marts 1874.

„I Skrivelse af 3die d. M. har det ærede Justitsministerium meddeelt Sundheds-Kollegiet Underretning om de Forhandlinger, der have fundet Sted, sigtende til at afhjælpe Mangel paa Plads i Østifternes og især i den jydsk Sindsfygeanstalt, navnlig for ældre uheldbrede Patienter, hvilke Forhandlinger have ledet til, at der er opstaaet Spørgsmaal om at omdanne Straffeanstalten i Viborg ved dens eventuelle Nedlæggelse til en Anstalt, der nærmest maatte betragtes som en Depotanstalt for saadanne uheldbrede, til 3die Forpleiningsklasse henhørende Patienter, hvis Ophold paa de bestaaende Sindsfygeanstalter ikke kan anses fornøden for deres Tilstand.

Ved derhos at meddele Kollegiet de i de hermed tilbagefølgende Bilag til Grundlag for Planens Realisation tilveiebragte foreløbige Momenter, har det ærede Ministerium begjært en Udtalelse fra Kollegiet om, hvorvidt en Ordning som den paaentte maatte kunne anbefales ogsaa fra det legevidenskabelige Standpunkt eller i alt Fald ikke give Rum for saa væsentlige Indsigelser, at Hensynet til de betydelige Fordele, som i andre Henseender vilde opnaas ved Planens Realisation, derfor maatte vige.

Følge heraf skal Kollegiet tjenstlig bemærke, at det maa erkjende, at der allerede nu er en bestemt paavisselig Trængsel tilstede til en Forøgelse af vore Forpleiningsanstalter for Sindsfyge, ikke alene for Sjællands, men ogsaa for Østifternes Vedkommende. Det maa ganske slutte sig til den Opfattelse, at det vilde være utilraadeligt, om man søgte at modvirke Kommunnernes Tilbøjelighed til at indsatte fattige Sindsfyge i Anstalterne ved at forhøje Betalingen for disse; thi, om end nogle Sindsfyge i Anstalterne uden særlig Haardhed kunde anbringes til Forpleining i deres Hjem, er der ingen Rimelighed for, at Loddet just vilde træffe disse, og for mange af dem, som Loddet traf, vilde en saadan Skjæbne være i høi Grad sørgelig. Der bør derfor allerede nu tænkes alvorligt paa en forøget Plads i de store provindsielle Anstalter, og da disse allerede hver for sig have et saadant Omfang, at de ikke bør gjøres større, vil det være rigtigt at bygge en ny, der da bør optage Syge fra hele Landet. Seldigt for det hele Anliggendes Ordning vilde det være, om man byggede en 4de Anstalt omtrent af samme Bestaffenhed som de 3 bestaaende Anstalter, men da Ministeriet har vægtige Grunde til om muligt at benytte det nuværende Fængsel i Viborg i dette Diemed, har Kollegiet efter det ærede Ministeriums Opfordring taget under Overveielse, om og hvorledes dette kunde ske.

Det er da for det Første fuldkomment sikkert, at Fængselsbygningen i Viborg ikke paa nogen Maade kan omdannes til en tjenlig Helbredelsesanstalt for Sindsfyge. Kollegiet maa fremdeles minde om, at der i vore Sindsfygehospitaller mellem de saakaldte Uheldbrede findes en stor Del, som man ikke uden væsentlig Støbe vil kunne overslytte til en Anstalt, der notorisk kun er bestemt for Uheldbrede, idet dels Sygdommen, trods sin Langvarighed, ikke kan betragtes som aldeles uheldbrede, dels den Syge har saa megen Plelse af sin egen Tilstand, at det vilde være grusomt mod ham at stemple denne paa en saadan Maade. En særlig Forpleiningsanstalt for Uheldbrede maatte altsaa ikke kunne omfatte alle dem, der i vore Aflyer af Lægerne sædvanlig betragtes som saadanne, men kun den Del af disse, hvis Uheldbrede maatte anses som aldeles afgjort, og mellem disse atter kun dem, hvis hele Sindsforfatning var af den Bestaffenhed, at Overflyttelsen til en ren Forpleiningsanstalt ikke kunde antages at ville virke trykkende paa dem; at Antallet af saadanne i vore Aflyer allerede er temmelig betydeligt, og at det i Fremtiden vil blive endnu større, tør Kollegiet ikke bestride. Man kan saaledes ikke bestemt erklære sig imod, at den for Haanden værende Trængsel søges afhjælpet ved Andringen af en særegen Forpleiningsanstalt for Uheldbrede, naar det iagttages, at denne kun bliver en Evakuationsanstalt for Helbredelsesanstalterne, hvortil disse kun ere berettigede til at sende Syge, som i længere Tid have været under Sagttagelse i dem, og der erkjendtes for at være af ovennævnte Bestaffenhed.

Spørgsmaalet, om Fængselsbygningen i Viborg kan omdannes til en hensigtsmæssig Evakuationsanstalt for Helbredelsesanstalterne, kan Kollegiet ikke besvare benægtende. Beliggenheden har vel sine Mangler, men er dog i det Hele ret god, i enkelte Henseender endog meget god. Frygten for, at Bygningens tidligere Bestemmelse skulde virke hæmmende for dens nye Anvendelse, kan Kollegiet ikke tillægge nogen Vægt, og vi have her i Landet Erfaring for, at det ikke har Meget at betyde. En aldeles uafviselig Forbring vil det være, at de 2 tilgrændsende Grundstykker indkøbes og sættes i Forbindelse med Anstalten.